

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Problem s klimatizacijom kupole
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	13.12.2015. godine, 17:00 UTC, toranj kontrole letenja Sarajevo
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	Klima koja je predviđena da zagrijava Toranj, svakih sat vremena upuhuje hladan zrak po 20 – 25 minuta. Kada je vanjska temperatura npr. minus 4 onda u kupoli puše minus 4. Kontrolori zračnog prometa ne mogu normalno da se koncentrišu na svoj rad u ovako hladnim uslovima. Ovo je već druga zima sa istim problemom koji se ne rješava iako isti uzrokuje i izostanke sa posla zbog prehlada jer se po 8 do 9 sati sjedi u ovakvim uslovima. Ponuđeno je rješenje u vidu jednog uljnog radijatora na struju, međutim to ne rješava problem jer je i dalje hladno zbog čega zaposleni rade u jaknama.
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sproveda istragu ovog događaja <p>Nakon sprovedene istrage utvrđeno je sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Klima uređaj ne održava adekvatnu temperaturu u radarskoj kupoli. -Za vrijeme rada klima uređaja u kupoli TWR je prehladno za rad. -Osoblje Klima Trade-a koji je ugovoreni serviser klima uređaja za BHANSA-u je došlo i pregledalo klimatizacijski sistem. Nakon pregleda a prema izjavi šefa odsjeka zrakoplovne tehnike u JPAKL-u Sarajevo, izjavili su da je normalno kod svakog zaleđivanja vanjske jedinice da klimatizacijski sistem preusmjeri toplotnu energiju na odleđivanje iste. -Filteri klime zaprljani. -Klima Trade će poručiti nove filtere te će se po njihovoj ugradnji tražiti da provjere zašto klima ne prestane sa upuhivanjem hladnog zraka za vrijeme odleđivanja vanjske jedinice. -Predviđeni ponovni dolazak servisera je polovina januara. .-Na TWR postavljene dodatne grijalice. -Do sad najniža vanjska temperatura bila je minus 5 stepeni i trenutni broj grijalica uspijeva da održi normalnu temperaturu za rad. <ol style="list-style-type: none"> 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>D4 prema ESARR-u 2, 4D prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj nije direktno uticao na bezbjednost vazdušne plovidbe ali je prouzrokovao smetnje u radu zaposlenih u TWR Sarajevo. Ovaj problem egzistira duži vremenski period – druga zima.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	<p>Zatražiti od serviser da detaljno ispita problem neadekvatnog grijanja.</p> <p>Zatražiti da serviser provjeri klimatizacijske kanale, kako bi se provjerila njihova ispravnost i da li su isti spojeni na adekvatan način.</p> <p>Ukoliko serviser u razumnom roku ne otkloni kvar angažovati drugog serviser.</p> <p>Ako nakon svih pokušaja servisiranja ne dođe do rješenja, neophodno je oformiti tehnički tim, koji bi predložio adekvatno rješenje za ovaj problem.</p>
Prijedlog drugih mjera:	Ne
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić, 05.01.2016. godine
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Enes Mujezinović, 20.01.2016. godine